

Je fiets beschrijven

Genre:	Beschrijven	Strategieles 1
Schrijftaak:	Beschrijven van je fiets	Formuleerles 1
Lesdoel:	De leerlingen passen de BEVERS-strategie toe bij het maken van een beschrijving.	Strategieles 2
Nieuwsbegrip- onderwerp:	Fietsverlichting	Formuleerles 2

De Nieuwsbegrip schrijflessen werken met één handleiding voor A en B. Kijk voor meer uitleg op blz. 6.

Overzicht van lesactiviteiten

Les 1:

0. Introductie: voorkennis ophalen over het Nieuwsbegrip-onderwerp.
 1. Oriëntatie op schrijfo opdracht en zo nodig instructie: modellen beschrijfstrategie BEVERS.
 2. Bekijken: je fiets visualiseren (BE).
 3. Vergelijken: de fiets van een ander (VER).
 4. Schema maken (S).
 5. Schrijven: eerste versie
- Thuiswerk: foto van je fiets en aantekeningen maken.

Les 2:

6. Herschrijven: tekst verbeteren n.a.v. aantekeningen en bespreking klasgenoot.
7. Test je tekst: leerlingen matchen de beschrijving met de foto van een fiets.
8. Bespreken hoe het is gegaan.
9. Terugkijken op de lessen.

Vorbereiding

- Lees vooraf beide lessen door. In les 1 beschrijven de leerlingen hun fiets. De leerlingen die geen fiets hebben, gebruiken een afbeelding van een fiets op internet.
- Download eventueel de BEVERS-poster via [deze link](#) en zet 'm klaar om op het digibord te tonen.
- Print de opdrachtbladen.
- Neem van te voren de modeltekst (opdracht 1) door.

Handleiding Les 1

Materiaal

- Voor de leerlingen: opdrachtblad en blaadjes om de teksten op te schrijven.
- De BEVERS-poster (digitaal)

Introductie: wat ga je schrijven en voor wie?

Breng het Nieuwsbegriponderwerp onder de aandacht en bekijk eventueel het Jeugdjournaalfilmpje nog eens. De leesles ging over de campagne voor fietsverlichting. In deze schrijfles gaan leerlingen hun eigen fiets beschrijven.

NB. Zijn er leerlingen die geen fiets hebben? Zoek voor hen een afbeelding van een fiets die zij kunnen beschrijven of laat hen dit zelf doen.

OPDRACHT 1 Hoe maak je een beschrijving?

Bespreek met de leerlingen waarop je moet letten bij het maken van een beschrijving.

Differentiatie:

Leerlingen die al ervaring hebben met de schrijflessen:

Vraag welke strategie je nodig hebt bij het maken van een beschrijving. Waar staan de letters voor? (**BE**kijken, **VER**gelijken, **S**chema maken)

Laat eventueel leerlingen de BEVERS-strategie uitleggen.

Leerlingen die de BEVERS-strategie nog niet kennen:

Vertel de leerlingen dat u nu voordeet (modelt) hoe je een beschrijvende tekst schrijft. De tekst op de volgende bladzijde is een voorbeeld van hoe u de BEVERS-strategie kunt modelen. Gebruik de tekst niet letterlijk, maar geef er uw eigen invulling aan. Laat eventueel een foto van een/uw auto zien.

Cursief is spreektekst, **vette tekst** schrijft u op het bord.

Ik ga beschrijven hoe mijn auto eruit ziet. Mijn auto heeft banden, deuren en ramen. Ja, maar dan weet je nog niets. Hoe kan ik dat heel precies doen? Ik moet eens even heel goed kijken.

Schrijf op het bord: **Bekijken.**

Mijn auto is blauw, heel donkerblauw. Mijn auto heeft vier deuren en een achterklep. De banden zijn zwart en de binnenkant van de wielen (velgen) is zilverkleurig. De voorkant (motorkap) is best lang, de achterkant is bijna helemaal plat.

Hmmm, heel veel auto's zien er zo uit. Om het precies te beschrijven moet ik dus kijken hoe mijn auto anders is dan andere auto's. Ik ga mijn auto vergelijken met andere auto's.

Schrijf op het bord: **Vergelijken.**

Als ik nou even naar de parkeerplaats zou lopen en naar andere auto's zou kijken, dan zie ik al meteen verschillen. Mijn auto is ongeveer net zo groot als de meeste auto's. Het is geen heel grote of kleine auto. Verder heeft mijn auto gele koplampen, en ze lopen een beetje in een punt. Bij een andere auto zijn ze ronder. Er zit er een deuk in mijn auto aan de linker zijkant. En er hangt een geurdennenboom aan mijn spiegel. Ja, dat zijn duidelijk herkenbare dingen van mijn auto.

Hoe ga ik dit eens opschrijven... Het is zoveel informatie door elkaar. Ik kan het beste eerst eens een schema maken.

Schrijf op het bord: **Schema maken.**

In het schema zet ik op een rij waar ik precies naar gekeken heb en wat ik heb vergeleken.

Zet het schema op het bord.

Mijn auto	
Algemeen	
Vorm	
Grootte	
Kleur	
Opvallende dingen	

Nu kan ik het schema invullen. Ik maak kort aantekeningen over wat ik tot nu toe heb bedacht. Even kijken...

Vul al pratend het schema in:

Mijn auto	
Algemeen	vier deuren en achterklep, vier wielen
Vorm	voorkant (motorkap) is lang, achterkant bijna plat
Grootte	normaal
Kleur	donkerblauw
Opvallende dingen	- gele koplampen, lopen een beetje in een punt - er zit een deuk aan de zijkant, links - er hangt een geurdennenboom aan de spiegel

Wijs op de stappen die u op het bord geschreven hebt.

Mijn eerste stap was **Bekijken**, de tweede stap was **Vergelijken** en de derde stap was een **Schema maken**.

Laat zien: als je de eerste letters neemt van de woorden: **Be-Ver-S**, ontstaat het woord **Bevers**. Zo kun je makkelijk onthouden hoe je een beschrijving maakt!

Laat nu de BEVERS-poster op het digibord zien en bespreek deze. De leerlingen noteren de strategie op hun opdrachtblad en schrijven op wat de letters betekenen.

Differentiatie:

Het verschil tussen niveau A en B zit in de gedetailleerdheid van de beschrijving. Daag de leerlingen op niveau B uit om zo precies mogelijk te zijn. De betere schrijvers kunnen vanaf dit moment zelf verder werken. De leerlingen die nog niet zelfstandig aan de slag kunnen helpt u aan de instructietafel.

OPDRACHT 2 **Bekijk jouw fiets (BE)**

Elke leerling bedenkt hoe zijn of haar fiets eruitziet. Ze bekijken hun fiets als het ware in hun hoofd. De leerlingen schrijven de kenmerken van hun fiets op in steekwoorden. Wijs hen erop dat het voor andere klasgenoten geheim moet blijven hoe hun fiets eruitziet (voor zover mogelijk).

OPDRACHT 3 Vergelijk jouw fiets met die van een ander (VER)

Leerlingen vergelijken en bespreken in tweetallen hun fiets. Ze maken aantekeningen van opvallende zaken of woorden die ze willen onthouden.

Differentiatie: De betere schrijvers kunnen vanaf dit moment zelf verder werken. De zwakke leerlingen helpt u aan de instructietafel.

OPDRACHT 4 Maak een schema (S)

Leerlingen maken met behulp van wat ze hebben opgeschreven bij opdracht 3 een schema voor hun fiets.

OPDRACHT 5 Schrijf je tekst

De leerlingen schrijven hun tekst. Het verschil tussen niveau A en B zit in de gedetailleerdheid van de beschrijving. Daag de leerlingen op niveau B uit om een zo gedetailleerd mogelijke beschrijving te maken. De beschrijving nemen ze mee naar huis (zie ook de afronding van deze les).

Differentiatie: Leerlingen die moeilijk tot schrijven komen, laat u eerst mondeling hun fiets beschrijven; eventueel aan de instructietafel. Geef ook ondersteuning bij het formuleren van zinnen.

Afronding

De leerlingen nemen hun beschrijving mee naar huis. Thuis bekijken ze hun fiets en maken ze kort aantekeningen van kenmerken die nog niet in hun tekst staan. Ook maken ze een **duidelijke** foto van hun fiets en printen die uit. De volgende les nemen ze de foto mee. Laat leerlingen die thuis niet kunnen printen eventueel de foto appen of mailen en print zelf de foto's uit op school.

Handleiding Les 2

Materiaal

- Voor de leerlingen: opdrachtblad.
- In les 1 gemaakte beschrijvingen en de foto's waar ze bij horen.

OPDRACHT 6 Herschrijven: verbeter je beschrijving

- Leerlingen verbeteren hun tekst aan de hand van de aantekeningen die zij thuis hebben gemaakt.
- Daarna bespreken de leerlingen elkaars teksten aan de hand van de checklist en kijken ze wat er verbeterd kan worden aan elke tekst. De tekstschrijver noteert de verbeteringsuggesties in de checklist op het opdrachtblad.
- Leerlingen passen de tekst aan als dat nodig is. Daarna levert iedereen de tekst en foto bij u in.

OPDRACHT 7 Test je tekst: zoek de fiets bij de tekst

- Hang de foto's van de fietsen op of leg ze zo neer dat iedereen ze kan zien.
- Deel de teksten uit. De leerling die een tekst van zichzelf krijgt, of de tekst die hij/zij heeft gelezen bij opdracht 6, levert hem weer in en krijgt een andere.
- Laat elke leerling de tekst lezen en vervolgens uitzoeken bij welke fiets de tekst hoort.
- Laat de leerlingen de tekst bij de foto leggen.

OPDRACHT 8 Bespreken hoe het is gegaan

Ga met de klas na of alle teksten aan de juiste fiets zijn gekoppeld. Bij welke teksten en foto's was het makkelijk? Hoe kwam dat? Was de fiets heel opvallend of was de tekst juist heel duidelijk? Als het niet gelukt is, hoe kwam dat dan? Wat is belangrijk bij het beschrijven van een fiets?

OPDRACHT 9 Terugkijken: het schrijven bespreken

Laat de leerlingen de vragen beantwoorden en bespreek deze na.

Afronding

Laat de leerlingen de opdrachten en (een kopie van) hun werk opbergen in hun map.

Verschillen in de lessen tussen niveau A en B

	B	A
Opdrachtenblad	Taalgebruik groep 7/8	Taalgebruik groep 5/6
Opdracht 1	Strategieletters niet gegeven	Strategieletters gegeven
Eisen aan de beschrijving	Gedetailleerde beschrijving	Minder gedetailleerde beschrijving

Rubrics

Hoe precies is de beschrijving?

B2	B1	A2	A1
De beschrijving is heel precies. Er is aan elk detail gedacht (kleur, vorm, opvallendheden etc.) De lezer kan de fiets precies voor zich zien. Je kunt zo zien welke fiets erbij hoort.	De beschrijving is goed. Er zijn ook details van de fiets beschreven, maar niet allemaal of niet duidelijk genoeg. Toch kun je zien welke fiets erbij hoort.	Alleen de belangrijkste kenmerken van de fiets zijn beschreven. Of je met de beschrijving de juiste fiets kunt vinden is niet helemaal zeker.	Er zijn kenmerken van de fiets beschreven, maar een aantal belangrijke kenmerken ontbreken. Je kunt niet zien welke fiets bij de tekst hoort.

Loopt de tekst goed?

B2	B1	A2	A1
De tekst loopt goed.	De tekst is vrij duidelijk.	De lezer kan de tekst	De lezer kan het nog
Kenmerken die bij elkaar horen, staan bij elkaar.	De meeste kenmerken die bij elkaar horen, staat ook bij elkaar. Maar	begrijpen, maar het kan nog duidelijker.	niet goed begrijpen.
Ze staan ook in een logische volgorde.	niet alles staat in een logische volgorde.	Niet alle kenmerken die bij elkaar horen staan bij elkaar.	Veel kenmerken staan door elkaar.

Niveaus bij Nieuwsbegrip Schrijven

Verschillen tussen leerlingen op het gebied van schrijfvaardigheid kunnen groot zijn. In de Nieuwsbegrip schrijflessen gaan we hier op de volgende manieren mee om:

- Niveau A en B hebben **verschillende opdrachtbladen**. De instructies zijn op niveau A eenvoudiger geformuleerd en opdrachten kunnen eenvoudiger zijn.
- A en B hebben **dezelfde handleiding**. De schrijftaak en de lesopbouw is op beide niveaus hetzelfde. Soms geeft de handleiding aan wat het verschil is tussen A en B.
- Aan leerlingen uit groep 5-6 stelt u **andere eisen** dan aan leerlingen in groep 7-8 waar het gaat om de kwaliteit van hun tekst. Deze eisen vindt u terug in de rubrics: niveau A presteert op A1 en A2, B presteert op B1 en B2.
- In de handleiding vindt u eveneens **extra aanwijzingen voor zowel betere als minder goede schrijvers**. Dit zijn aanwijzingen die voornamelijk betrekking hebben op meer of minder ondersteuning. Voorbeelden zijn: een extra stukje schrijven voor snelle leerlingen en werken aan de instructietafel voor langzamere leerlingen.